

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
A Study of Operational Problems in Knowing Individual Students of Educational
Opportunity Expansion Schools under The Office of Uthaitхани
Education Service Area 1

เสาวภา ตึกชาติ¹, เยาวเรศ ปักดีจิตร์², ทินกร ชอัมพงษ์³
Saowapha Tuekchat¹, Yaowares Pakdeejit², Thinnakorn Cha-umphon³
Corresponding Author E-mail: saowaphabii@gmail.com

Received: 2022-07-15; Revised: 2022-07-21; Accepted: 2022-08-01

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 175 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครูจำนวน 165 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีค่าความเที่ยง 0.92 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า

1) การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student in Master of Education degree, Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this study were to study and compare the opinions of the school administrators and teachers on the problems individual students of educational opportunity expansion schools. The sample was 175 administrators and teachers which comprised 10 administrators and 165 teachers of the opportunity expansion schools. The samples was selected by simple random sampling. The instrument was a questionnaire according to study and compare the level of operational problems in knowing individual students of educational opportunity expansion schools with a reliability of 0.92. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing by t-test, Analysis of Variance (One-way ANOVA) and Post-Hoc testing by the Scheffe's method. The findings were as follow:

1) The problems of study of operational problems in knowing individual students of educational opportunity expansion schools under the office of Uthaitani education service area 1 in overall was at a moderate. 2) The comparing results of the opinions of administrators and teachers the study were to study and compare the level of operational problems in knowing individual students of educational opportunity expansion schools. Classified by position, educational level and work experience found that respondents with different positions and educational levels There are no different opinions in general. The respondents had different working experiences. There was a significant difference in opinion at the .05 level.

Keywords: Knowing Individual Students, Opportunity Expansion Schools

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลาย ๆ ด้าน อันเกิดมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เข้ามามีส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต การเมืองการปกครองที่เกิดความแตกแยก ระบบเศรษฐกิจที่ถดถอยลง และวัฒนธรรมที่ผิดแปลกไป ล้วนแต่ส่งผลให้การดำรงชีวิตในสังคมไทยเปลี่ยนไป ส่งผลต่อทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างถ่องแท้ ทำให้เกิดสภาวะเสี่ยงที่จะต้องเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลง ความรุนแรงของสังคม และความคิดที่ผิดศีลธรรม ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของการเปลี่ยนแปลงนี้ อาจส่งผลทางพฤติกรรม ความคิดและจิตใจของเด็กและเยาวชนให้ไปในทิศทางที่แตกต่างออกไป จนนำไปสู่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และอาจนำไปสู่การเกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งปัญหาด้านการศึกษา ด้านความปลอดภัย หรือด้านการดำรงชีวิต ตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 โดยมียุทธศาสตร์ที่ 3 ที่ช่วยในการพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนจะต้องมีการดำเนินการให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความต้องการและความสนใจ เพื่อให้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 108)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชีวิตคนดีขึ้น เกิดการพัฒนาทั้งด้านความคิด สติปัญญา และอารมณ์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการศึกษาให้คนไทยในสังคมอย่างทั่วถึง และการให้ความสำคัญในการจัดการศึกษานั้นจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ตามหลักการและจุดมุ่งหมาย ตามมาตราที่ 22 - 23 กล่าวว่าในการจัดการศึกษาจะต้องสามารถพัฒนาคนไทยให้เกิดการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยจริยธรรม และวัฒนธรรมอย่างมีความสุข จะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ต้องให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมแก่บุคคลที่แตกต่างกัน โดยเน้นในเรื่องความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก เกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2562: 13)

เด็กและเยาวชนไทยมีความแตกต่างกันทางด้านร่างกาย และอารมณ์อันเกิดมาจากการถูกเลี้ยงดูที่ต่างกัน มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมือนกัน ถูกสังคมหล่อหลอม และได้รับโทษจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี มีพฤติกรรมไม่

พึงประสงค์และมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา โดยทั้งหมดที่กล่าวมามีผลทำให้เด็กและเยาวชนนั้นมีความพร้อมที่จะได้รับการศึกษาไม่เท่ากัน มีการพัฒนาที่ไม่เต็มศักยภาพ การศึกษาไทยจึงให้ความสำคัญในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นอันดับแรก เพื่อที่จะจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อเข้ารับการแก้ไข้ปัญหา และพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้เรียนต่อไป โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และจุดเน้นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการขับเคลื่อนโดยคำนึงถึงสิทธิของนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม พัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในเชิงการบริหารที่สำคัญ สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนที่มโนนโยบาย มีวิธีการดำเนินงานในการวางแผนที่เป็นขั้นตอนถือว่าเป็นหัวใจหลักในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การช่วยเหลือนักเรียน มีการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน (กรมกิจการเด็กและเยาวชน. 2563: 1 - 2)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โรคระบาด หรือเทคโนโลยีที่เข้ามาสร้างเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและลบ ซึ่งทางลบคืออุปสรรคในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนมีความเป็นอยู่ที่ส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา แต่ต้องอยู่กับผู้ปกครองที่เป็นญาติ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดการดูแลเอาใจใส่ ทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาหลายด้าน เช่น ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนยังไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้เรียนขาดการดูแลเรื่องสุขภาพเนื่องจากไม่มีผู้ให้ความรู้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ผู้เรียนไม่มีผู้ให้คำปรึกษาที่เข้าใจและใกล้ชิดในครอบครัว ส่งผลให้ผู้เรียนอาจเกิดพฤติกรรมไม่เหมาะสม ไม่มีภูมิคุ้มกันด้านการป้องกันภัยอันตรายในสังคมปัจจุบัน ทดลองใช้สารเสพติด และเสี่ยงเรื่องพฤติกรรมทางเพศ ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือนักเรียน โดยจะต้องเริ่มจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้งานดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย วิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และครูที่ปรึกษา ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าใจผู้เรียนบนความแตกต่างในทุกคน ด้วยวิธีการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามจุดเน้นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ดำเนินการจะต้องให้ความสำคัญ และสังเกตผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันภัยจากสังคม เพื่อให้ผู้เรียนไม่เสี่ยงพบความคุกคามทางเพศ ความรุนแรง และควรเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตให้ห่างไกลสารเสพติด และเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคม บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องหันมาร่วมมือกันสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนเก่ง คนดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากผลการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ปัจจุบันยังมีปัญหาการดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพและยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. 2564: 64 - 171)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลตามองค์ประกอบ ปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) ด้านความสามารถ 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านครอบครัว 4) ด้านสารเสพติด 5) ด้านความปลอดภัย และ 6) ด้านพฤติกรรมทางเพศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559ก: 66) เพื่อให้โรงเรียนได้มีแนวทางในการบริหารการจัดการและสามารถดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการก้าวหน้าในทุกด้าน สามารถปรับตัว แก้ปัญหาพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 แตกต่างกันไป

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ตามลำดับต่อไปนี้

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการจัดการสถานศึกษาโดยอาศัยเทคนิคกระบวนการในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยอาศัยการร่วมมือกันของส่วนรวมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งความรู้ ความคิดและความสามารถ เป็นเยาวชนที่สมบูรณ์ของสังคม โดยอาศัยกระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำปฏิบัติภารกิจในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงาน 4 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยมีผู้ควบคุมดูแลสูงสุดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน (จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. 2558: 18)

การดำเนินงานรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งผู้ดำเนินการจะต้องใช้เครื่องมือที่ถูกตรวจสอบว่ามีประสิทธิภาพ และได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กให้เข้มแข็งทางใจ อยู่อย่างปลอดภัย และมีความสุขตรงตามวิสัยทัศน์ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม การเข้าถึงบริการทางการศึกษา เพิ่มโอกาสให้นักเรียนที่ด้อยโอกาสได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษา และสร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนที่สำคัญการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งผลให้มีการจัดการแก้ไขป้องกันปัญหานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดค่าร้อยละ 100 ให้กับประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่สังคมได้อย่างมีความสุข เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. 2564: 58)

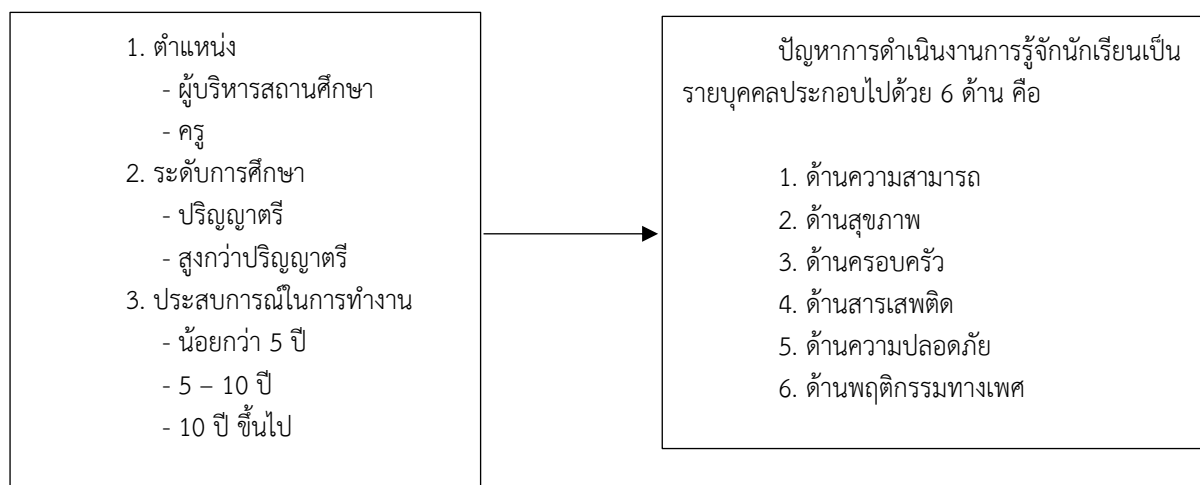
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้น นักเรียนทุกคนมีความหลากหลายที่ต่างกัน ในแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลายลักษณะ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ "ได้จากเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ตามหลักวิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559: 14)

ความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ พัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักว่าทุกคนจะต้องพัฒนาตนเองได้ จะต้องจัดการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาตามธรรมชาติในการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนในด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้อาจต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจำเป็นที่จะต้องมีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจในตัวผู้เรียนมากขึ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 1 - 23)

ขอบข่ายในการดำเนินงานรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งเป็นวิธีการที่สำคัญที่ช่วยให้ครูทราบถึงจุดแข็งจุดอ่อนของผู้เรียนแต่ละคน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งต้องเลือกวิธีการและเครื่องมือหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อประสิทธิภาพในการรู้จัก

ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาต้องมีข้อมูลพื้นฐานที่ครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการคัดกรองผู้เรียนต่อไป และข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุและรวบรวมไว้ ได้แก่ 1. ด้านความสามารถ ด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ/อัจฉริยะ 2. ด้านสุขภาพ ร่างกาย/ความพิการ และจิตใจ/พฤติกรรม 3. ด้านครอบครัวเศรษฐกิจ และการคุ้มครองสวัสดิภาพ 4. ด้านสารเสพติด 5. ด้านความปลอดภัย และ 6. ด้านพฤติกรรมทางเพศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559ข: 66)

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 18 คน และครูจำนวน 299 คน รวมทั้งสิ้น 317 คน จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งหมด 18 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 175 คน โดยใช้วิธีเทียบสัดส่วน ได้ผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครูจำนวน 165 คน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยครอบคลุมแนวทางการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถ 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านครอบครัว 4) ด้านสารเสพติด 5) ด้านความปลอดภัย และ 6) ด้านพฤติกรรมทางเพศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการดำเนินงานการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความสามารถ 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านครอบครัว 4) ด้านสารเสพติด 5) ด้านความปลอดภัย และ 6) ด้านพฤติกรรมทางเพศ

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพิจารณาปรับเปลี่ยนเป็นประเด็นคำถามเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาเทคนิคการตั้งข้อคำถาม ศึกษาการสร้างแบบสอบถามและเทคนิคการตั้งข้อคำถาม แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Likert's Summated Rating Scale) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. กำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามและสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรตามกรอบความคิด ได้แบบสอบถามการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำนวน 71 ข้อ

4. ร่างแบบสอบถามตามกรอบความคิดและให้ครอบคลุมเนื้อหา และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 75 ข้อ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 พิจารณาเนื้อหาเพื่อให้มีความถูกต้องและความชัดเจน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

6. หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของคำถามแต่ละข้อนำโดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่าคุณค่าแต่ละข้อวัดได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ โดยนำคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาของ (สายทิพย์ ยะฟู, 2560: 128 - 129) ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา

7. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งข้อคำถามเดิมมี 75 ข้อ เมื่อผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้วนั้น มีข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์มีจำนวน 4 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ 0.33 และข้อที่วัดได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์มีจำนวน 71 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 นำข้อคำถามทั้ง 71 ข้อ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนวัดบ้านสวนขวัญและโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง ที่ไม่ใช่มูลนิธิตัวอย่างจำนวน 30 คน ในระหว่างวันที่ 21 - 25 กุมภาพันธ์ 2565

9. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอรับความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทาง Google form ในระหว่างวันที่ 4 - 14 มีนาคม 2565 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้ศึกษาขอรับแบบสอบถามทาง Google form โดยได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน นำมาวิเคราะห์สถิติ โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแบ่งเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ด้วยค่าสถิติเอฟ (f - test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำมาทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยภาพรวม

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับ
1	ด้านความสามารถ	3.63	0.62	มาก	2
2	ด้านสุขภาพ	2.64	0.49	ปานกลาง	6
3	ด้านครอบครัว	4.13	0.45	มาก	1
4	ด้านสารเสพติด	3.52	0.67	มาก	3
5	ด้านความปลอดภัย	2.87	0.94	ปานกลาง	5
6	ด้านพฤติกรรมทางเพศ	3.04	1.00	ปานกลาง	4
รวม		3.31	0.70	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านครอบครัว ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.45) รองลงมา คือ ด้านความสามารถ ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.62) และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุดคือ ด้านสุขภาพ ($\bar{X}= 2.64$, S.D.=0.49)

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่าง 175 คน เป็นผู้บริหาร 10 คน และครู จำนวน 165 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นครู ระดับการศึกษาปริญญาตรี และประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านครอบครัว และด้านที่มีปัญหาลดต่ำที่สุด คือด้านสุขภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านผลปรากฏ ดังนี้

1.1 ด้านความสามารถ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ การอบรมให้ความรู้แก่ครูเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ และวิธีการจัดเก็บข้อมูลด้านความสามารถเบื้องต้น รองลงมา คือ การจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามนโยบายของโรงเรียน ครอบครัวทั้งความสามารถทางการเรียน และความสามารถพิเศษ และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุดคือ การวางแผนนโยบายของโรงเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 ด้านสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ การเก็บข้อมูลโดยการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ตามขั้นตอน และถูกต้อง รองลงมาคือ การวางแผนนโยบายของโรงเรียน เพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคล และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุดคือ การจัดเก็บข้อมูลควรเป็นปัจจุบัน และสะดวกต่อการนำมาใช้

1.3 ด้านครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ การบันทึกข้อมูลด้านครอบครัวของโรงเรียนใช้รูปแบบเดียวกัน รองลงมาคือ การจัดทำข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลตามนโยบายของโรงเรียน ครอบครัวทั้งด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยตรวจสอบได้ และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุดคือ การวางแผนนโยบายของโรงเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4 ด้านสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ การวางแผนนโยบายของโรงเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงด้านสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ แนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลและแบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ด้านสารสนเทศ ตามเกณฑ์ นโยบายของโรงเรียน เพื่อเตรียมพร้อมในการจัดเก็บข้อมูล และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุดคือ การบันทึกข้อมูลด้านสารสนเทศของโรงเรียนใช้รูปแบบเดียวกัน

1.5 ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดทำรายงานด้านความปลอดภัยนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และดำเนินการอย่างเป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ การเก็บข้อมูลด้านความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีความถูกต้อง และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุดคือ การศึกษาข้อมูลด้านความปลอดภัย จากกระเปาะสนทนา และการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของนักเรียน เพื่อนำมาจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.6 ด้านพฤติกรรมทางเพศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดทำรายงานด้านพฤติกรรมทางเพศนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และดำเนินการอย่างเป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ การเก็บข้อมูล ใช้เครื่องมือ วิธีการสังเกต และสัมภาษณ์ ด้านพฤติกรรมที่เสี่ยง ทางเพศของนักเรียนเป็นรายบุคคล ถูกต้อง และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุดคือ ข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำที่สุดคือ การตรวจสอบการบันทึกข้อมูลด้านพฤติกรรมทางเพศ มีแบบฟอร์มเดียวกันเป็นปัจจุบัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีต่อระดับปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีนโยบายจุดเน้นพัฒนาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนในระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน เน้นให้โรงเรียนดำเนินงานการรู้จักนักเรียนให้มีความเสมอภาคและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีขั้นตอน พร้อมเครื่องมือที่ชัดเจน ผู้บริหารและครูในโรงเรียนได้ร่วมมือกันวางแผนปฏิบัติงาน มีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน และมี ส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการบอกระยะเวลาในการดำเนินการ ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานเกี่ยวกับ วิธีการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล มีหลักเกณฑ์ในการเก็บข้อมูล มีระบบการบันทึกข้อมูลที่ละเอียดและชัดเจน มีการเอาใจใส่ นักเรียน สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และออกเยี่ยมบ้าน ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ต้องมีข้อมูลที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพพอสมควร ทำให้ภาพรวม ของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัตติณีย์ รุ่งกลิ่นขจรกุล (2559) ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านความสามารถ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ปัญหาอันดับสูงสุดคือ การบันทึกข้อมูลด้านครอบครัวของโรงเรียนใช้รูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีวิธีการ จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นทางด้านความสามารถทางการเรียน และความสามารถพิเศษยังไม่ครอบคลุม ยังขาดการสนับสนุนใน การจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการใช้เครื่องมือ จึงทำให้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถเกิด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พัทธี พวงหนู (2564) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมมือกันวางแผนปฏิบัติงาน มี กระบวนการทำงานที่เหมาะสม ส่วนใหญ่โรงเรียนขาดการรวบรวมข้อมูลผู้เรียนทางด้านความสามารถจากครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างเป็น ขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ทักษะของตนเอง และรู้จักตนเอง ให้มากขึ้น ผู้ดำเนินงานจัดทำข้อมูลด้านความสามารถของผู้เรียนยังไม่เป็นปัจจุบัน

1.2 ด้านสุขภาพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ปัญหาอันดับสูงสุดคือ การเก็บข้อมูลโดยการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ตามขั้นตอน และถูกต้อง พบว่า โรงเรียนมี การจัดเก็บข้อมูลด้านสุขภาพยังไม่เป็นปัจจุบันจึงทำให้เกิดการไม่สะดวกต่อการนำมาใช้แต่ในการเก็บข้อมูลโดยการประเมิน ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และการเก็บข้อมูลยังไม่ถูกต้องตามขั้นตอน อาจจะส่งผลมาจากผู้ดำเนินงานขาดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผ่องใส วัฒนะ (2556) ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบประเมินพฤติกรรม และคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียนเช่น แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ SDQ การบันทึกและจัดทำระเบียบสะสม นักเรียนยังพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานของผู้ดำเนินงาน

1.3 ด้านครอบครัว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ปัญหาอันดับสูงสุดคือ การบันทึกข้อมูลด้านครอบครัวของโรงเรียนใช้รูปแบบเดียวกัน พบว่าโรงเรียนมีการบันทึกข้อมูลด้าน ครอบครัวของโรงเรียนใช้รูปแบบที่แตกต่างกัน ส่งผลให้จัดทำข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลไม่ครอบคลุมใน ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การนำมาใช้วิเคราะห์จึงแตกต่างกัน และการจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นารีรัตน์ ไชยชนะ (2556) ผลการวิจัยพบว่า การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนยังไม่เป็นระบบ ความครอบคลุมในด้านครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย รวมไปถึงเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนแต่ละบุคคล และ จัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สะดวกต่อการนำมาใช้วิเคราะห์ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการได้รับ ความช่วยเหลือ

1.4 ด้านสารเสพติด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหา อันดับสูงสุดคือ การวางแผนนโยบายของโรงเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงด้านสารเสพติดของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนนโยบายของโรงเรียนในการจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงทางด้านสารเสพติดของนักเรียนยังไม่

ชัดเจน การดำเนินการจัดเก็บข้อมูลไม่มีแนวทางที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันภายในโรงเรียน จึงทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้โรงเรียนไม่มีข้อมูลที่จะนำไปวิเคราะห์การเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียน และส่งผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในขั้นคัดกรองไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริทธิ์ ไกรเทพ (2556) ผลการวิจัยพบว่า การบันทึกผลการประเมินพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดของนักเรียนยังไม่ชัดเจน การได้รับข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านหรือประชุมผู้ปกครองโดยการสอบถามพฤติกรรมดังกล่าวนั้นผู้ดำเนินงานยังไม่มี การดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงผู้ที่ดำเนินการขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ผลการประเมินทางด้าน สุขภาพร่างกายที่อาจจะส่อไปถึงผลเสียจากการใช้สารเสพติด

1.5 ด้านความปลอดภัย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาอันดับสูงสุดคือ โรงเรียนจัดทำรายงานด้านความปลอดภัยของนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และดำเนินการ อย่างเป็นปัจจุบัน พบว่าโรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลด้านความปลอดภัยของนักเรียนยังไม่เป็นปัจจุบัน การดำเนินการ จัดเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนยังไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่สะดวกต่อการนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ คมกฤษ ทองนพคุณ (2556) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขาดการดำเนินงานด้านการสังเกตนักเรียน และทาง โรงเรียนมีการใช้เครื่องมือในการดำเนินงานที่ยังขาดประสิทธิภาพ และทางโรงเรียนยังไม่มียุทธศาสตร์หรือแผนการดำเนินงานใน การเยี่ยมบ้านที่ชัดเจน จึงเกิดปัญหาในจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนในเรื่องของความปลอดภัยของนักเรียน และสภาพแวดล้อมที่ อาจจะส่งผลด้านความไม่ปลอดภัยของนักเรียน

1.6 ด้านพฤติกรรมทางเพศ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ปัญหาอันดับสูงสุดคือ โรงเรียนจัดทำรายงานด้านพฤติกรรมทางเพศนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาคเรียนละ 1 ครั้ง และดำเนินการอย่าง เป็นปัจจุบัน พบว่าการจัดทำข้อมูลด้านพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนเป็นรายบุคคลตามนโยบาย โรงเรียนยังไม่มีเอกสารที่สามารถตรวจสอบได้ การเก็บข้อมูล ใช้เครื่องมือ วิธีการสังเกตหรือสัมภาษณ์และการจัดทำรายงาน ด้านพฤติกรรมทางเพศนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณ กิตติโสภาคย์ (2555) ผลการวิจัยพบว่า การจัดเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ถูกต้องยังไม่เป็นระบบ การเก็บข้อมูลในด้าน พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนแต่ละบุคคลยังไม่ครอบคลุม และการดำเนินงานจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งครูที่ปรึกษาจะต้องสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางด้านเพศของนักเรียนแต่ละคน ผู้ดำเนินงานไม่มีการดำเนินงาน การเยี่ยมบ้านเพื่อจัดเก็บข้อมูลจากทางบิดามารดาหรือผู้ปกครองเนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมบ้าน

2. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ในการทำงานพบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหา การดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตำแหน่งและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผล ต่อการดำเนินงานการรู้จักนักเรียน เพราะการดำเนินงานภายใต้นโยบายของโรงเรียน จะต้องมีการวางแผน และแนวทางใน การดำเนินงานโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มอบหมายให้ครูดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผ่องใส วัฒน (2556) พบว่า การเปรียบเทียบศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหา การดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ทำให้มี วิธีการรับมือปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหาที่ต่างกัน ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์สูงอาจจะมองเห็นปัญหาที่พบมากกว่าจึงใช้ วิธีดำเนินการหรือเครื่องมือที่เหมาะสมกว่าในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพนันท์ มีประหยัด (2554) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบศึกษาปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือเพื่อจัดเก็บข้อมูลนักเรียนด้านความสามารถ ทั้งการเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน และพัฒนาความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลผลการเรียน และความสามารถพิเศษเบื้องต้นอย่างถูกต้อง จัดทำข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถทางการเรียน และความสามารถพิเศษตามนโยบายของโรงเรียน และผู้ดำเนินงานควรนำผลการประเมินในการจัดทำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

1.2 ด้านสุขภาพ โรงเรียนควรมีการวางแผนนโยบายของโรงเรียน เพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการเก็บข้อมูลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนทางด้านอารมณ์และจิตใจให้ดีขึ้น และการเก็บข้อมูลการใช้เครื่องมือ วิธีการสังเกต ด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจของนักเรียนเป็นรายบุคคลควรมีรูปแบบที่ตรงตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลดำเนินการตามวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสมกับการนำวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนต่อไป

1.3 ด้านครอบครัว โรงเรียนควรมีการบันทึกข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนโดยใช้รูปแบบเดียวกัน มีการจัดทำข้อมูลด้านครอบครัวของนักเรียนตามนโยบายของโรงเรียน ให้ครอบคลุมทั้งด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยและสามารถตรวจสอบได้ และข้อมูลควรเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการนำมาใช้วิเคราะห์ผลการช่วยเหลือนักเรียนทางด้านครอบครัวในขั้นตอนต่อไป

1.4 ด้านสารเสพติด โรงเรียนควรมีการวางแผนนโยบายของโรงเรียนเพื่อจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมที่เสี่ยงด้านสารเสพติดของนักเรียนอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ดำเนินงานสามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง โรงเรียนควรแบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และครอบคลุมงานที่เกี่ยวข้องในด้านสารเสพติด เพื่อเตรียมพร้อมในการจัดเก็บข้อมูล และควรมีการดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มที่เสี่ยงใช้สารเสพติด โดยการตรวจสอบสุขภาพ และตรวจปัสสาวะอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ผล และดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมที่เสี่ยงใช้สารเสพติด หรือพฤติกรรมที่ใช้สารเสพติดต่อไป ผู้บริหารและครูควรได้รับการอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ และวิธีการจัดเก็บข้อมูลด้านสารเสพติดเบื้องต้น ทั้งวิธีการ การใช้เครื่องมือ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านความปลอดภัย โรงเรียนควรมีการดำเนินงานจัดทำรายงานด้านความปลอดภัยที่ครอบคลุมทั้งด้านความปลอดภัยจากสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมที่พกอาศัยของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยควรดำเนินการภาคเรียนละ 1 ครั้ง และดำเนินการอย่างเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ข้อมูลของนักเรียนสะดวกต่อการนำมาใช้ในขั้นตอนต่อไป การเก็บข้อมูลด้านความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ควรมีความถูกต้อง ทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1.6 ด้านพฤติกรรมทางเพศ โรงเรียนควรมีการดำเนินงานจัดทำรายงานด้านพฤติกรรมทางเพศนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยควรดำเนินการภาคเรียนละ 1 ครั้ง และดำเนินการอย่างเป็นปัจจุบัน มีการเก็บข้อมูล ใช้เครื่องมือ วิธีการสังเกต และสัมภาษณ์ ด้านพฤติกรรมที่เสี่ยงทางเพศของนักเรียนเป็นรายบุคคลถูกต้อง จัดทำข้อมูลด้านพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนให้ครอบคลุมตามนโยบายของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนวิจัยในครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาสูงสุดคือ ด้านครอบครัว และด้านที่มีปัญหาต่ำที่สุดคือ ด้านสุขภาพ ในการศึกษาค้นคว้าต่อไปผู้ศึกษาขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2.2 ควรศึกษาแนวทางการจัดการระบบสารสนเทศในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2563). วันเยาวชนแห่งชาติ: เด็กและเยาวชนดีเด่นแห่งชาติ และผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน พุทธศักราช 2563. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- คมกฤษ ทองนพคุณ. (2556). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัยยคมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2558). การบริหารและการจัดการสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/344752>.
- ณัฐธินัย รุ่งกลิ่นขจรกุล. (2559). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอด่านช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทิพนเตร มีประหยัด. (2554). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นริทธิ์ ไกรเทพ. (2556). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- นาริรัตน์ ไชยชนะรา. (2556). สภาพปัญหาความต้องการและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผ่องใส ะชุม. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พัชรี พวงหนู. (2564). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). เอกสารประกอบการสอน วิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1. (2564). รายงานการสังเคราะห์การประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2564. อุทัยธานี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559ก). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2559ข). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2560). ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อรชุน กิตติโสภาคย์. (2555). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.